

Sociopolis

Toimintasuunnitelma vuosille 2014—2017

Sociopolis -yhteistyösopimuksen ovat allekirjoittaneet korkeakoulujen rehtorit vuonna 2012. Lapin yliopistossa toimintaa toteutetaan sosiaalityön oppiainepoolissa osana yhteiskuntatieteiden tiedekuntaa ja Lapin ammattikorkeakoulussa sosiaalialan koulutuksessa.

Sociopoliksen toiminnan keskiössä vuosina 2014—2017 ovat opetus- ja tutkimuskeskuksen toiminnan vakinaistaminen, opetuksen ja työmenetelmien kehittäminen mm. yhteisen hanketoiminnan avulla, tiedontuotannon lisääminen ja teknologian hyödyntäminen kaikissa verkoston toiminnoissa. Koko Sociopolis -yhteistyötoiminnan tavoitteena on edelleen tiivistää sosiaalialan korkeakoulutuksen työelämäyhteyttä, tutkimusta ja näkyvyyttä Pohjois-Suomessa.

1) Opetus- ja tutkimuskeskuksen toiminnan edelleen kehittäminen vakinaistamisen jälkeen

Opetus- ja tutkimuskeskuksen yhtenä keskeisenä toiminnallisena tehtävänä on vahvistaa sosiaalialan korkeakoulutuksen paikkaa ja asemaa uudelleen muotoutuviin sosiaali- ja terveydenhuollon rakenteissa. Valtakunnallisen kehityksen mukana pysyminen on tärkeää koko Pohjois-Suomelle. Tuleville sote-erityisvastuualueille (5) ollaan asettamassa koulutuksen, kehittämisen ja tutkimuksen alueellinen koordinaatiotehtävä. Se merkitsee opetus- ja tutkimuskeskuksen suuntaamista myös erä-tason toimijaksi terveydenhuollon vastaavien rakenteiden rinnalle. Toimintaa tullaan vahvistamaan sosiaali- ja terveysministeriön selvityshenkilö ylisosiaalineuvos Aulikki Kananojan syksyllä 2013 tulossa olevien valtakunnallisen sosiaalihuollon koulutuksen ja tutkimuksen kehittämistä koskevien esitysten suunnassa.

Lapin sosiaalityön ja sosiaalialan opetus- ja tutkimuskeskusta vahvistetaan toimintasuunnitelma-aikana asteittain. Sen vakinaisen henkilöstön turvaamisen lisäksi korkeakoulujen opetushenkilöstön toimintaa liitetään tavoitteellisesti toimintaan mukaan. Esimerkiksi yliopistossa täyttöprosessissa olevan tutkimusperustaiseen käytäntöyhteyteen erityisesti kiinnittyvän yliopistolehtorin tehtävä liitetään opetus- ja tutkimuskeskukseen. Toimintaa pyritään lisäksi vahvistamaan sitä tukevilla erikseen haettavilla hankkeilla.

Alueelliseen tiedontuotantoon panostetaan tulevana vuosina. Reaaliaikaisen tiedon tarve muuttuvissa rakenteissa ja työkäytännöissä tarvitsee tuekseen tutkittua tietoa. Lisäksi tarvitaan tutkimustietoon perustuvaa työmenetelmien kehittämistä sekä vaikuttavuuden tutkimusta. Opetus- ja tutkimuskeskus on mukana Pohjois-Suomen alueellista tiedontuotantoa rakentavassa laajapohjaisessa yhteistyössä, jota tehdään Posken johdolla. Samalla valmistaudutaan osallistumaan ja vaikuttamaan erä-alueen sosiaali- ja terveysalan tutkimusohjelman laatimiseen sekä tulevien tutkimustoimikuntien työskentelyyn.

Opiskelijoiden opinnäytetöiden systemaattisempaan aihevalintaan ja tulosten levittämiseen kehitetään uusia malleja. Lisäksi rakennetaan temaattisia tutkimusryhmiä, joihin

liitetään eri tutkintotasojen opinnäytetöitä. Sosiaalialan vaikuttavuuden arviointia yhteistyössä työelämän kehittämistiimien ja Posken kanssa jatketaan. Yhteisiin hankkeisiin pyritään saamaan mukaan myös tutkimus.

Tiedon jakamiseksi ja kaikkien alan toimijoiden (opiskelijat, asiakkaat, kehittäjät, opettajat, tutkijat, käytännön työntekijät, päättäjät ym.) yhteiseksi keskustelufoorumiksi opetus- ja tutkimuskeskus järjestää 1-2 kertaa vuodessa Sosiaalityön ajankohtaisfoorumin. Vuonna 2014 foorumi järjestetään 29.4. Lapin yliopistolla.

Opetus- ja tutkimuskeskus jatkaa sosiaalialan käytännön opettajien ja ohjaajien koulutamista Pohjois-Suomessa. Hankevaiheen aikana toteutettujen kahden koulutuksen arviointeja ja opetuksen nettimateriaalia hyödyntäen koulutuksen sisältöä kehitetään edelleen. Suurten opiskelijamäärien allokoitua käytännön jaksoille työtetään yhteistyössä kentän kanssa.

2) Opetuksen ja työmenetelmien kehittäminen

Molemmilla korkeakouluilla on selkeästi omat tavoitteet ja koulutustehtävät. Opetuksessa on tärkeää ottaa huomioon ja käyttöön oppilaitosten osaamisalueet ja vahvuudet mahdollisimman tehokkaasti. Opetus- ja tutkimuskeskuksen vakinaistuminen tarjoaa tähän hyvän toiminta-alustan.

Pilottina toteutettujen yhteistyö-, ryhmätyö- ja lastensuojelumenetelmien opintokokonaisuuksien kokemusten perusteella jatketaan ajankohtaisten ja uusien opintojen suunnittelua yhdessä Posken kanssa. mm. englanninkielisessä opetuksessa sekä opettajanvaihdossa on paljon hyödynnettäviä synergiaetuja. Etäisyyksien vuoksi verkkopedagogisten ratkaisujen ja sulautuvan oppimisen kehittäminen on tarpeen. Korkeakoulujen henkilökunnan sitouttamiseen ja yhteisten tavoitteiden asettamiseen tullaan panostamaan erityisesti vuonna 2014.

Joustavien opintopolkujen rakentamista jatketaan edelleen avoimen yliopiston kautta tarjoamalla sosiaalityön perus- ja aineopintoja Kemissä ja Oulussa. Opiskelijamarkkinointiin panostetaan ja molemmat korkeakoulut huolehtivat mm. nettisivujen linkittämisistä ja päivittämisistä.

3) Yhteinen hanketoiminta

Oppilaitosten ja Posken toiminnassa on tärkeää, että tutkimus- ja kehittämishankkeiden koordinointiin ja synergiaetujen etsimiseen suunnataan voimavaroja. Oikein suunnattu hanketoiminta vahvistaa alan tiedontuotantoa sekä tukee opetusta ja tutkimusta korkeakouluissa. Hyvin toiminutta yhteistyötä Posken Kaste-rahoitteisten (stm) hankkeiden mahdollistamassa käytäntöjen kehittämistyössä jatketaan liittämällä niihin opiskelijoiden käytännön opetuksen ja harjoittelun jaksoja, tutkimusaineistojen keräämistä sekä opintojen eri vaiheiden opinnäytteitä. Posken toteuttamaa työparitoimintaa ja konsultaatiota jatketaan.

Sociopolis -yhteistyötä hyödynnetään uusien kehittämis- ja tutkimushankkeiden hakemisessa. Näin on toimittu mm. nyt hakuvaiheessa olevassa Nuorten kokemusasiantuntijoiden -hankehakemusta tehtäessä. Kuntien ja erityisesti sosiaalialan asiakkaiden tarpeet tulee huomioida hankkeiden valmistelussa ja hauissa. Kunta- ja työnantajayhteistyötä vahvistetaan edelleen. Keväällä 2013 toteutettujen korkeakoulujen ja Posken edustajien kuntakäyntien jatkumona ne tullaan organisoimaan uudelleen suunnitelma-kauden loppupuolella.

Myös järjestöjen kanssa tehtävä yhteistyötä tiivistetään toimintasuunnitelmakauden aikana. Korkeakoulut ovat tiiviisti mukana vuonna 2013 käynnistyneessä Ray-rahoitteisessa Lapin sosiaali- ja terveysturvayhdistyksen Oppilaitosyhteistyöhankkeessa, joka jatkuu vuoden 2016 loppuun. Järjestöyhteistyössä toteutetaan mm. kokemusasiantuntijoiden ja järjestötoimijoiden hyödyntämistä opetuksessa, asiantuntijavaihtoa sekä käytännön opetusta ja opinnäytteitä järjestökentällä.

Sociopoliksen keskeisiä yhteistyökumppaneita hankevalmisteluissa ovat sosiaalialan osaamiskeskukset ja perusterveydenhuollon yksiköt sekä uudelleen muotoutuvat kehittämissyksiköt sote-erva -rakenteessa. Sociopoliksen kannalta on tärkeä osallistua koulutuksen ja tutkimuksen näkökulmasta erva- ja sote-alueiden kehittämisrakenteita koskeviin alueellisiin keskusteluihin.

4) Teknologian hyödyntäminen

Teknologiaa hyödyntämällä ja käyttöönoton tehostamisella päästään tehokkaampaan etäisyyksien hallintaan. Posken osaamisesta, edelläkävijän roolista sekä kuntiin hankkimista yhteyksistä on paljon hyödynnettävää koko yhteistyölle. Etäyhteyksiä käytetään ja kehitetään niiden hyödyntämistä mm. käytännön opettajien koulutuksessa, yhteistyöpalavereissa sekä yhteisten opintokurssien ja avoimen opetuksen toteuttamisessa. Toiminta edellyttää samalla verkkopedagogiikan yhteistä kehittämistä.